

עין משפט
גור מוצה

עם א מ"י פ"ח מהל'
יבום הלכה יט'
ב מ"י פ"ו מלכות
יבום הלכה ז סג
פסין ק"ג טו"ט א"ר
ספן ק"ג טו"ט א"ר
מ"ב ג מ"י פ"ח מהל'
גרושין הלכה כ סג
פסין ק"ג טו"ט א"ר
ג' ט"ף א'
פ"ב ד מ"י פ"ח מהל'
אבות הלכה טו סג
פסין ק"ג טו"ט א"ר
ספן ק"ג טו"ט א"ר
פ"ג ה מ"י פ"ח מהל'
טו"ט ט"ס פ"ג
פ"ד ו מ"י פ"ח מהל'
יבום הלכה יט סג
פסין ק"ג טו"ט א"ר
ספן ק"ג טו"ט א"ר

מוסף רש"י

מפני האיבול. שפסול
ליאמר כל ימי חלה. אבל
גרושה חלוקה מן ויבומין
(א). חלוקה מעוברת
שמה חליצה. היא
הפילה חלוקה מן
דעת חלוקה הוא (לעיל
ד). מעריכה כרוז
לכהונה. להכריח על
היה חלוקה ומתנת
לכונה וקפ"ט. כל
העולה לייבום. ליקח
יבום. עולה לחליצה.
ליקח חלוקה (לעיל
ג). שלשה חרשים
הראשונים. שאינה יכולה
לא להשאיר ולא להחיות.
ממנו חל בעלה (בבבב)
ק"ו. עמד ברין. ולחמה
לו סוף כל חלון (שם).

מ"א:

אמאי א"תא יהיה תיובתא דרבי יוחנן. וא"ת דלמא לא תחלוץ
משום שמה תמנא מעוברת וכל של קיימא וולד אינו פוטור עד שיצא לאויר
העולם וי"ל דלמא ליכא למיחש דמוך שלשה ודאי לא תנשא ולאחר ג'
נמי אס תמנא מעוברת לא יבא
לעשות ועוד שלא ישא חרש מעוברת
לפי טעם זה לא תחלוץ דמתני' ענה
טובה קמ"ל: **אלא** ארוסה גרושה
מאי איבא א"ת. וא"ת לרש לקיש
ארוסה כיון דלא מיעברא אמאי לא
תחלוץ וי"ל דלר"ל גזרו ארוסה אטו
גשושה אבל לר' יוחנן דגשושה גופה
משום כרוז בעלמא ליכא למגור ומימה
דלמאי נקט גרושה דמארוסה גרידא
היה מצי למיפק: **קרא** ע"י
הרמב"ם הוה. וא"ת לר"ל תקשי ליה
מנבי יוסי וי"ל דלר"ל נמי אינה חוללת
תוך ג' משום דאינה עולה ליבום:
הספקות חרציות ויא מתיבמות.
מההיא דנפ" שני (לעיל
נ:). מי שקידש אחת מ' אחרות ואינו
יודע איזו קדש ה"מ למיפקר אלא
סהיה צריך להאריך אבל מההיא דרש
לעולם אין לה ליבום ולהתעק אלא
חרבנה חלון (לעיל דף טו). דחוללות
ולא מתיבמות לא ה"מ למיפקר
דלעולם אין לה ליבום ולהתעק אלא
הכא יכולה להמתין עד שימגדר הספק
כההיא דלעיל שיכולה להמתין עד אחר
ה' ומיהו מההיא דספק קידושין דנפ"ד
חלון (לעיל דף ל:). הוה מצי למפקר:
אילימא ספק קידושין תתייבם
ואין בכך ב"ב. ולא
צני למימר שגול ספק קידושין
בערוה דהו ספק אס היא לרש ערוה
או לא דל"כ הוה ליה למימר הספקיות
לרמיהו חוללות ולא מתיבמות וספק
קידושין ה"מ לאוקמי דלא מתיבמות
שמה היא גרושה אחי: **הא** קטנה
דכאי בת איבערי. ואפילו למאן דלא
גזר לתמן (דף מ:). קטנה אטו גדולה
ה"מ לענין דבמנה בשאר נשים אבל
לענין יבמה מודה: **עמד** ברין
וברת. לאו צנרת כשבינה איירי
שדוה לעגנה ואין רוזה לא לייבום ולא
לתלן דהא צנרת כתרל דכמות וד'
ק:). פסין מינה לשמואל דחייש ללרבי

ואס כשבינה צרת אחאי אית לן למיחש ללרבי אלא צנרת מחמת
מדין או מחמת ממון איירי ולא דוקא צרת דהוא הדין מלה דכיון
דלא כשבינה צרת אלא מחמת אונס שאירע לו מה לי צרת מה לי
חלה וצדדיא אמר צדדולמי צנרת אע"פ דה"ה חלה ולא כמו שפירש
צקונטרס החס דוקא צרת אבל חלה לא והא דבעיא צנרת כמות
ודף ג:). חלה מצי היי שחלה מיד בהגעת זמן אבל הכא שחלה אחר
שעמד צדדן דהוה לו לכוונס לאלתר קודם שאירע לו אונס וצדדיא לר"י
דוקא צנרתה לייבום וצרת אבל אס לא נצרתה אלא לחלוץ אין נצרתה
שתיקת לה חכמים מונות מיבם כיון דאין סופו לייבם אלא לחלוץ
ודוקא צרת תקנו לה מונות משלו אבל לא צרת לא משום דלא שכיח
שיאחר מליבם כיון דאימיה קמן ונצרתה דמשום זמן מועט שרגיל
לאחר לא תקנו לה מונות ומיהו צנרת ד' אחין (לעיל דף ט: וס:)
משמע קת דמי לא צרת נמי מייב צמונות דקאמר כשעמד צדדן
ופסקו לה מונות משלו ואינו מוכיח כלל צרת אף על גב דהתם איירי
צעד צה מאחר דפרישית לעיל לענין זה אין שום סכנה לחלק בין
עשה צה מאחר ללא עשה אלא כשיש שני יבמין דאי לא עשה מאחר
לא זה ולא זה לא מתייב צמונות לא זה ולא זה אפילו נצרתה אחר
מכאן לייבם וצרת ואלצריך החס לאוקמי בעצד צה מאחר משום דצעדן אחר לא הוה מצי מיפר וקת נצרתה דמחמת קנס שקנסוהו חכמים
שלא כנסה תקנו לה מונות דהא אין מעשה ידיה שלו כדאמר צנרת כתרל דכמות ודף ק: וס:) אי משום מעשה ידיה לא משעברא
ליה ולמאי דפרישית דכשלא צרת אין לה מונות אינו ראייה דמעשה ידיה אינו שלו דאין לחוש שמה אמר לה לאי מעשה ידך
למונותיך דאכתי לא משעברא ליה עד שיצרה ויפסקו לה מונות ומיהו אריי דלפירוש זה טפי הוה ליה למימר דלא מתייב צמונותיה:
לאחר

החולץ ליבמתו פרק רביעי יבמות

מפני האיבול. אצילות. והאי כל הנשים יתאכרו ולא למעוטי ארוסה
לינשא דהתם כר' יהודה כפירא ליה דגבי דבמנה רבי יוסי מקיל טפי
מרבי יהודה כדאמר בשלבי גמ' דצדדעס אחין (לעיל דף ל:). אלא
כאצילות אחי לפלוגי עליה: **גמ'** אלא לא תחלוץ אמאי. ולאחר ג'

אס אינה מעוברת תנשא או אס
הפילה משום דהא חללה: **לימא** סיהוי
סיוכסיה דר' יוחנן. ומשום הילי לא
תחלוץ שמה מפיל ומנשא חללה זו
וחלילת מעוברת לא שמה חללה:
ולאו מי אופכנייה. צריש פירקין ודף
ל:): **לימא** מהא נמי סיהוי סיוכסא.
ונפקא מינה דאי מיתרלס קמיימא
מיקוס הך: **גרושה** מאי איכא למימר.

אמאי לא תחלוץ. אס היתה גרושה
מאחר קודם שנשאה אחי של זה דהא
פסולה היא לכהונה וקיימא מצי איכא
למימר אמאי לא תחלוץ: **משום** מונוי.
דאית לה כל שלשה מנכסי בעלה
דמתני' צדדיתא בשעתין ואי חללה
לית לה מונוי וזכאי לא מצי מייכנסא
עד לאחר שלשה ומפסיד לה: **ארוסה**
וגרושה. גרושה שמתארסה ומת בעלה
ונפלה ליבום מן האירוסין תחלוץ בתוך
שלשה דהכא לאו משום מונוי איכא
דארוסה לית לה מונוי מבעל ולא
משום כרוז לכהונה דהא פסולה היא
משום גרושין קמאי: **אלא** משום דרבי
יוסי. כל העולה ליבום כו' וזו הואיל
ואינה עולה ליבום צדדן ג' כדאמרן
לעיל) שמה יפגע בששת אח אינה עולה
השערה לפני חוקים לחללה. ולרבי
יוחנן לא תיקשי דאי חללה ודאי
חללה (ב). דהאי אינה עולה לחללה
לאו חללה פסולה משמע שהרי כמה
נשים שנינו חוללות ולא מתיבמות
היכא דלא אפשר אלמא חללה היא
ומיהו היכא דאפשר לאתמוני עד
שתרעה ליבום משהיין: **אילימא** ספק
קידושין. כגון זקן לה אחי קידושין
ספק קרוב לו ספק קרוב לה: **אמאי**
לא מתייבמות ספייבם. ממ"נ אי היא
יבמתו שפיר מייבם ואי לאו קידושין
הוו נכרית בעלמא נסיב: **שקידש**
אחת משתי אחיות ואינו יודע איזה
מסן קידש. ומת שמיהו חוללות ולא
מתייבמות דלא מצי לייבומי דלמא
פגע צדדיתא זקוקה. והא הכא דאינה

עולה לייבום ועולה לחללה ולא אמרי' תמתין עד שיבואו עדים ויצברו
את יבמתו: **הכי** השפא הסם. עולה לייבום היא אי הוה ידעין לה אבל
הכא אס יבא אליה ויאמר לה מיעברא מי משחקין ביה ותיבס:
הרי קטנה דלאו כס איבעורי היא כו'. הלכך לא חללה. וכל הך דאמר
רבנן חוללות ולא מתייבמות כגון אחות חלולת ואחות זקוקת וספק
צרת ערוה הסם (ב) משום דלא אפשר הוא דאס כן לעולם מאסר
להלך כיון דמדאורייתא צת ייבום היא חללה אבל הכא דאפשר
לשהיי משהיין וילא הדבר בהיתר: **שלשה** חדשים הראשונים.
שאינה יכולה להנשא מחמת בעלה: **נוגה** משל בעלה. סקן כחז לה
(במות נ:). את מהא יתבא צדדיתא ומוחזא מנכסי כל יומי מיגר ארמנותין:
מכאן ואילך אינה נוגה לא משל בעל ולא משל יבם. ואינה
דומה לשאר אלמנה דהתם כל זמן שלא נשאת לאחר ואומרת מחמת
פלוגי בעלי שכדודו גדול עלי יש לה מונות אבל הך אגידא ציבם פסיק
אין לה בעל נכסי בעל מונות ולא משל יבם עד שתכנס לחופה:
עמד ברין. שחכמהו צדדן או כנס או פטור וצרת: **נוגה** משל יבם.
דקנסין ליה: **צריכה** להמתין. עד שיהיו לה ג' חדשים מיום מיתה:
הו

עולה ליבום ועולה לחללה ולא אמרי' תמתין עד שיבואו עדים ויצברו
את יבמתו: **הכי** השפא הסם. עולה לייבום היא אי הוה ידעין לה אבל
הכא אס יבא אליה ויאמר לה מיעברא מי משחקין ביה ותיבס:
הרי קטנה דלאו כס איבעורי היא כו'. הלכך לא חללה. וכל הך דאמר
רבנן חוללות ולא מתייבמות כגון אחות חלולת ואחות זקוקת וספק
צרת ערוה הסם (ב) משום דלא אפשר הוא דאס כן לעולם מאסר
להלך כיון דמדאורייתא צת ייבום היא חללה אבל הכא דאפשר
לשהיי משהיין וילא הדבר בהיתר: **שלשה** חדשים הראשונים.
שאינה יכולה להנשא מחמת בעלה: **נוגה** משל בעלה. סקן כחז לה
(במות נ:). את מהא יתבא צדדיתא ומוחזא מנכסי כל יומי מיגר ארמנותין:
מכאן ואילך אינה נוגה לא משל בעל ולא משל יבם. ואינה
דומה לשאר אלמנה דהתם כל זמן שלא נשאת לאחר ואומרת מחמת
פלוגי בעלי שכדודו גדול עלי יש לה מונות אבל הך אגידא ציבם פסיק
אין לה בעל נכסי בעל מונות ולא משל יבם עד שתכנס לחופה:
עמד ברין. שחכמהו צדדן או כנס או פטור וצרת: **נוגה** משל יבם.
דקנסין ליה: **צריכה** להמתין. עד שיהיו לה ג' חדשים מיום מיתה:
הו

מסורת הש"ס

(א) (לעיל לה:). (ב) לקמן
ק"ט: (לעיל לו:).
(ג) וספספא פ"ו (ד) (לעיל
כ' לו. לקמן מ"ד).
(ה) מתייבם ק"ו. (ו) ופ"א.

תורה אור השלם

1. ואם לא יחפץ האיש
לקחת את יבמתו ותלתיא
יבמתו השערה אל
הזקנים ואמרה מאן יבמי
לקדים לאחו שם
בישראל לא אבא יבמי
דברם כה ז

גליון הש"ס

ג' הבי הש"ס החם אם
יא איהו. עין לקמן דף
ס"ו ע"פ מ"ס ד"ה דין
מספיק:

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה אלא משום
ובי חללה היא קטנה
אינה: (ב) ד"ה הכי קטנה
וכי חללה דלא אפשר. כ"ג
ע"ל דף ג' ע"א:

תוספות ישנים

כל שאינה עולה לייבום
ואינה עולה לחללה. ואין
לפקות איך אף קאמר ר'
יוחנן חללה מעוברת שמה
חללה ה' אינה עולה
ליבום משום שמה היא ולד
כן קיימא וז"ל לא סהא
עולה לחללה וי"ל דדוקא
למחלה אין לחלוץ מעוברת
משום דלא מצי ליבמה אבל
דיעבד מהינה חללה כי
חיון שפיהלה דלא חיל
לייבום: